



## Magdalena Prorok

doktorantka, Krakowska Akademia  
im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego  
ORCID: 0000-0002-3693-5241

## Paweł Szmikowski, *Zabezpieczenie logistyczne w sytuacjach kryzysowych*

[Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Przyrodniczo-  
Humanistycznego w Siedlcach, Siedlce 2019,  
ss. 226]

W obliczu złożoności i przenikania się różnych zagrożeń, istotnym jest poznawanie ich w różnych ujęciach. Publikacja Pawła Szmikowskiego *Zabezpieczenie logistyczne w sytuacjach kryzysowych* jest oryginalnym opracowaniem powstałym na bazie rzetelności naukowego procesu twórczego. Stanowi przy tym bogate źródło wiedzy – której podstawą jest studium teoretyczne – o roli logistyki w sytuacji kryzysowej.

Motywy podjęcia tematu przez autora było zwrócenie uwagi na znaczenie zabezpieczenia logistycznego w sytuacjach kryzysowych. Szmikowski powołując się na literaturę przedmiotu dokonuje analizy teoretycznej logistyki w zarządzaniu kryzysowym. Przewartościowania występujące w środowisku bezpieczeństwa wymagają ze strony podmiotów wytypowanych do reagowania w sytuacjach kryzysowych poszukiwania możliwości doskonalenia procesów takich jak zabezpieczenie logistyczne.

Autor jawi się jako znawca tematu i porusza problemy będące wynikiem wieloletnich badań, w ramach których przywołuje sytuacje mogące nasuwać czytelnikowi pytanie: czy służby zarządzania kryzysowego dysponują odpowiednimi rozwiązaniami w zakresie logistyki?

Szmitkowski w sposób usystematyzowany prezentuje tematykę związaną z zabezpieczeniem logistycznym w sytuacjach kryzysowych. Rozważania rozpoczyna rozdział pierwszy poświęcony uwarunkowaniom i znaczeniu logistyki. Szczególną uwagę autor zwraca na systemowe uwarunkowania logistyki oraz procesową koncepcję zarządzania nią. Podkreśla jednocześnie, że

system zabezpieczenia logistycznego powinien zapewniać w sytuacjach kryzysowych skuteczne realizowanie niezbędnych dostaw zaopatrzenia i usług logistycznych, a także siły i środki niezbędne do ratowania i ewakuacji mienia, usuwania zniszczeń i likwidacji powstałych szkód (s. 63).

Rozdział drugi dotyczy: zabezpieczenia logistycznego jako szczególnego rodzaju organizacji, zarządzania tym zabezpieczeniem oraz zasobów wykorzystywanych w sytuacjach kryzysowych. Część trzecia zawiera zasady zabezpieczenia logistycznego, w tym zasady: racjonalnego gospodarowania, *Just In Time*, dychotomii, priorytetów, normowania, limitowania i reglamentacji oraz zasadę specyfiki produktu logistycznego. Kolejny rozdział jest poświęcony zabezpieczeniu logistycznemu ludności poszkodowanej w sytuacjach kryzysowych; autor charakteryzuje w nim sposób zaspokojenia najważniejszych potrzeb ludności poszkodowanej. Kompleksowo opisuje zabezpieczenie socjalno-bytowe, medyczne, transportowe, a także zadania podmiotów administracji publicznej oraz służb w zakresie ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach i realizacji zbiorowych sposobów ochrony ludności. Oryginalności opracowaniu dodaje pojawienie się rozdziału piątego, który opisuje wykorzystanie podmiotów Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, Policji oraz sił zbrojnych w sytuacjach kryzysowych. Opracowanie zamyka rozdział szósty, w którym uwaga skupia się na rodzajach świadczeń, jako elementach zabezpieczenia logistycznego. Na podkreślenie zasługuje fakt wykorzystania bogatej literatury fachowej. Monografię wzbogaca spis rysunków i tabel zamieszczony na końcu książki, ułatwiający nawigację po wymienionych elementach.

Orientacja na przyszłość i dalekowzroczność to elementy sprawności i skuteczności wymienianych instytucji. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, system Państwowe Ratownictwo Medyczne, Policja oraz siły zbrojne zostały przedstawione nie tylko z punktu widzenia dnia dzisiejszego, ale i przyszłości rysowanej zagrożeniami, które podlegają ciągłej ewolucji z uwagi na skalę i ewentualne skutki dla wewnętrznego i zewnętrznego bezpieczeństwa państwa.

W odpowiedzi na pytanie, jakie powinny być służby zabezpieczenia logistycznego w XXI w., autor wymienia m.in. następujące cechy: innowacyjne, adaptacyjne, elastyczne, efektywne oraz szybkie. Wymaga się od nich:

- stałej i szybkiej identyfikacji i analizy pojawiających się zagrożeń;
- formułowania ocen, wniosków i prognoz oraz dystrybucji dla uprawnionych podmiotów politycznych i wojskowych;
- bezpośrednich kontaktów z podmiotami władzy wykonawczej właściwymi w sferze bezpieczeństwa i obronności państwa, dla których służby wykonują zadania;

- zdolności do automatycznego działania komórek organizacyjnych, zespołów, kadrowych pracowników służb i osobowych źródeł informacji pozwalających na skuteczne wykonywanie ustawowych zadań;
- kompetencji i efektywności;
- koncentracji uwagi na problemach kluczowych dla radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi;
- zdolności do skutecznego wykorzystywania posiadanych aktywów osobowych i informacyjnych, możliwości technicznych i technologicznych oraz radzenia sobie z sytuacjami kryzysowymi;
- współdziałania w ramach struktur wewnętrznych i zewnętrznych;
- realizowania zadań w sposób sprawny i skuteczny.

Opracowanie stanowi uzupełnienie luki dorobku naukowego w przedmiotowej problematyce; jednocześnie jest doskonałym źródłem wiedzy o działalności służb logistycznych. Monografia może, a nawet powinna być wykorzystywana w procesie kształcenia na poziomie studiów I i II stopnia. Zainteresowani przedmiotową problematyką otrzymują uporządkowany zasób wiedzy teoretycznej. Autor odpowiadając na ważne pytania konkretyzuje podstawowe problemy, które tworzą podstawę poszukiwań, analiz i wniosków zawartych w sześciu rozdziałach opracowania.

Autor podjął się trudnego zadania polegającego na zajęciu się problematyką logistyki w sytuacjach kryzysowych, która jest elementem procesu zarządzania kryzysowego. Niemniej trudne było zmierzenie się z tematem w świetle istniejących zagrożeń. Ze względu na wartość treści prezentowanych w monografii, szczególnie z powodu rozważań teoretycznych i ich odniesień do praktyki, omawiane opracowanie stanowi doskonałe źródło wiedzy akademickiej i praktycznej.

Książka autorstwa dr. Pawła Szmitkowskiego przybliży problematykę związaną z szeroko pojętą logistyką w sytuacji kryzysowej, która szczególnie w ostatnim czasie nabiera nowego znaczenia. Sfera publiczna i prywatna są ze sobą ściśle powiązane, łączą je nierozzerwalne relacje, dlatego publikacja może stanowić bogate źródło wiedzy dla osób funkcjonujących w tych dwóch sferach.